

CALE – SUB-ACTIVITATEA 3.1 RAPORT FINAL

ANALIZĂ COMPARATIVĂ A LEGISLAȚIEI NAȚIONALE ȘI COMUNITARE PRIVIND FPC ÎN SECTORUL DE CONSTRUCȚII

Cluj-Napoca, 14 octombrie 2009

Proiect finanțat de
UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII ȘI INOVĂRII
OIPOSDRU

CASA DE MESERII
A CONSTRUCTORILOR

CALE – 3.1, scurtă prezentare a sub-A.

- **Parte din activitatea 3 - “Studii și analize”** destinate îmbunătățirii calității FPC în construcții.
- **Scopul** : realizare analiză comparativă legislația RO / UE privind FPC, în sectorul abordat.
- **Rezultatul** - un raport care:
 - Să evidențieze punctele comune și decalajele dintre cele două legislații;
 - Să conțină propuneri de aliniere a reglementărilor RO la cele ale UE.
- **Perioada de desfășurare**, în primul an de proiect: 01.11.2008 – 31.07.2009.
- **Partenerii** în proiect implicați : CMC + CSC + Camporlecchio Educational

PARTENERI

CALE 3.1, Raport final – Cum s-a realizat

PARTENERI

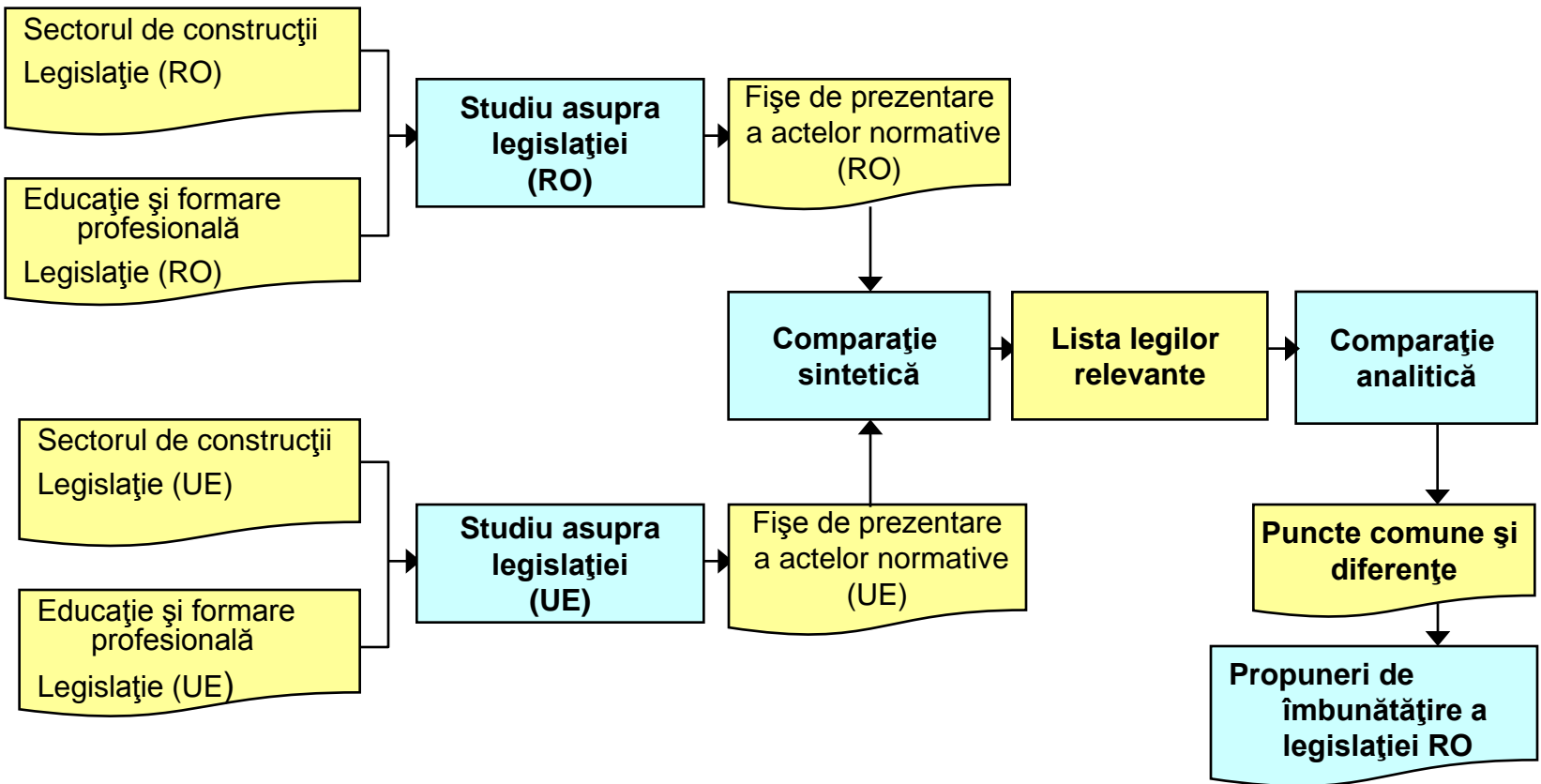

1. **Selectarea documentației** naționale și europene;
2. **Fișe sintetice de prezentare** ale fiecărui act, conținând informații de bază ale documentelor RO și ale UE;
3. **Grile/ tabele de comparare** utilizând rubricilor cuprinse în fișele sintetice de prezentare;
4. **Identificarea punctelor comune și a decalajelor**, în baza rezultatelor furnizate de grile;
5. **Formularea propunerilor de îmbunătățire a prevederilor legale naționale.**

CALE 3.1, Raport final – Cum s-a realizat

PARTENERI

CALE 3.1, Raport final

Pasul 1 – Selectarea documentației, surse documentare

PARTENERI

Surse documentare (I):

- **acte normative naționale** (actualizate la 01.07.2009):
 - strategii, planuri, programe și politici naționale
 - reglementările specifice

- **materiale informative** publicate pe portalurile web ale autorităților publice cu atribuții în domeniu (CNFPA-ANC, ANOFM, MMFPS etc.);

- **rapoarte de țară** pe teme abordate în raport;

CALE 3.1, Raport final

Pasul 1 – Selectarea documentației, surse documentare

PARTENERI

Surse documentare (II):

- **date statistice** furnizate de INS pentru domeniile de interes;
- **studii tematice** publicate de institute de cercetare sau compartimente / unități de specialitate ale autorităților publice (ex.: lucrări ale ONOFP)
- **reglementări europene relevante** – dedicate atât EFP, cât și problemelor conexe

CALE 3.1, Raport final

Pasul 1 – Selectarea documentației, principii

PARTENERI

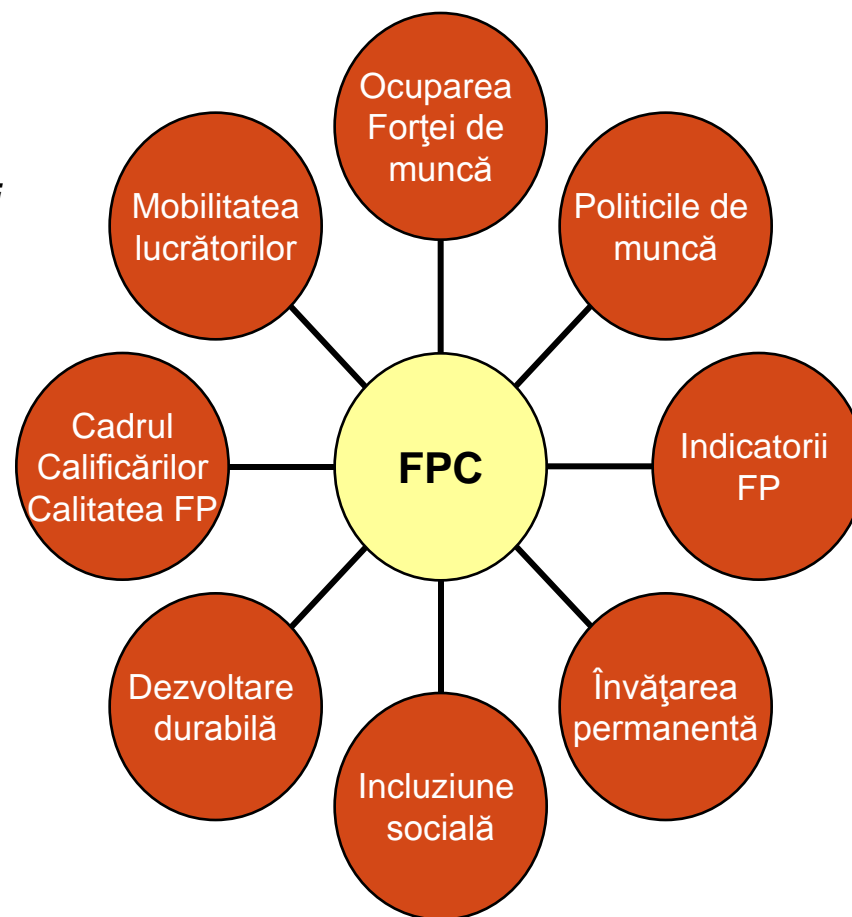

2 secțiuni:

- prevederi legale specifice sectorului de construcții;
- dispoziții în materia EFP.

Complementaritatea învățării formale, non-formale și informale

Abordare integrată a FP -vezi fig. alăturată:

CALE 3.1, Raport final

Pasul 2 – Fișe sintetice de prezentare

PARTENERI

- Fișele sintetice individuale de prezentare a documentelor **conțin** informațiile de bază din fig. alăturată:
- Rubricile “**principalii actori implicați**” și “**principalul subiect abordat**” - **cele 2 axe principale ale grilelor** comparative.

Tipul documentului	
Nivelul de obligativitate	
Nr. documentului	
Data publicării	
Obiective	
Scurtă descriere	
Principalii actori implicați	
Principalul subiect abordat	
Subiecte conexe	

CALE 3.1, Raport final

Pasul 3 – Grile de comparare, sectorul de construcții

PARTENERI

		Actori principali				
		Companii	Lucrători	Cetățeni	Furnizori de formare	
S u b i c t p r i n c i p a l	Securitatea muncii	RO	HG 493/2006	HG 1028/2006	HG 1756/2006	HG 493/2006
		EU	83/477/EEC	83/477/EEC		2002/44/EC
	Produse pt. construcții	RO				
		EU				
	Eficiență energetică	RO				
		EU				

CALE 3.1, Raport final

Pasul 3 – Grile de comparare, EFP

PARTENERI

○ Axa “**Actori principali**” :

- Administrația centrală
- ANOFM / CNFPA
- Instituții europene
- Autorități locale
- Angajatori
- Angajați
- Furnizori de formare
- Categoriile defavorizate
- Parteneri sociali

○ Axa “**Subiecte principale abordate**”

- Mobilitatea în muncă
- Cadrul calificărilor
- Ocuparea forței de muncă
- Calitatea FPC
- Politici de muncă
- Educație și formare profesională
- Indicatorii formării
- Învățarea pe tot parcursul vieții
- Dezvoltare durabilă

CALE 3.1, Raport final

Pasul 4 – Pct. comune și diferențe – Sectorul de construcții

PARTENERI

- Prevederile legale specifice sectorului de construcții, analizate în prezentul raport, nu au permis identificarea unor diferențe semnificative față de dispozițiile comunitare, pe nici unul dintre cele 3 subiecte principale reglementate:
 - *Securitatea în muncă*
 - *Produse pentru construcții*
 - *Eficiența energetică*

- Principalul neajuns, în ce privește alinierea la reglementările comunitare corespondente, nu este redactarea actelor normative, ci mentalitatea tuturor actorilor implicați în activitățile din sector.

CALE 3.1, Raport final

Pasul 4 – Pct. comune și diferențe – mobilitatea lucrătorilor

PARTENERI

○ Puncte comune

- Programe de FP bazate pe competențe – sistemul de credite transferabile în FPC;
- Implementarea treptată a instrumentelor *EUROPASS* (suplimentul descriptiv);
- Participarea la schimbul transnațional de locuri de muncă vacante– ANOFM membră EURES;
- Plan de măsuri pentru revenirea în țară a cetățenilor români care lucrează în străinătate;
- Recunoașterea automată a documentelor dovedind calificarea dobândită în străinătate, în afara sistemului de învățământ, de cetățeni români / ai statelor UE / SEE, în diferite activități, inclusiv de construcții.

○ Diferențe

- Neinstituire măsuri concrete de implementare a sistemului de credite transferabile în FPC;
- Insuficiente măsuri de gestionare a fluxului de muncitori migranți.

CALE 3.1, Raport final

Pasul 4 – Puncte comune – ocuparea forței de muncă

PARTENERI

- **Aceleași obiective generale ca ale politicilor de ocupare RO și UE:** ocuparea deplină, calitatea și productivitatea muncii, coeziunea și incluziunea socială;
- Adoptarea de **măsuri** pentru:
 - reducerea segmentării,
 - asigurarea egalității de șanse și reducerea sărăciei în rândul persoanelor angajate,
 - întărirea incluziunii sociale;
- Participarea la **schimbul transnațional de locuri de muncă vacante** – ANOFM membră EURES;
- Adoptarea de măsuri pentru **îmbunătățirea diversității și calității serviciilor ANOFM.**

CALE 3.1, Raport final

Pasul 4 – Diferențe – ocuparea forței de muncă

PARTENERI

- Implementarea ineficientă a obiectivelor generale ale politicii naționale de ocupare a forței de muncă;
- Măsuri ineficiente și/sau insuficient implementate pentru:
 - reducerea sărăciei,
 - creșterea atractivității locurilor de muncă,
 - întărirea incluziunii sociale;
- Lipsa abordării integrate a creșterii ocupării forței de muncă;
- Flexisecuritatea.

CALE 3.1, Raport final

Pasul 4 – Puncte comune – educație și formare

PARTENERI

- Instituirea de măsuri care facilitează învățarea pe tot parcursul vieții;
- Adoptarea și actualizarea listei celor 8 competențe cheie comune mai multor ocupații;
- Recunoașterea și validarea competențelor dobândite în alte contexte de învățare decât cele formale (pe șantier etc.) - respectare drepturilor individuale, mecanisme de asigurare a calității și transparenței;
- Dezvoltarea CNC – Acord tripartit; CNFPA;
- Elaborarea strategiei naționale de cercetare și inovare;
- Creșterea nivelului de abilități și a gradului de integrare pentru persoanele vulnerabile / defavorizate (tineri, vârstnici etc.);
- Dezvoltarea de proiecte și programe destinate dezvoltării resurselor umane, derulate cu asistență financiară din fonduri europene (POSDRU 2007-2013).

CALE 3.1, Raport final

Pasul 4 – Diferențe – educație și formare

PARTENERI

- Strategie care să abordeze în manieră integrată învățarea pe tot parcursul vieții (proiect) – ex.: problema muncitorilor în vârstă;
- Insuficiente măsuri concrete de integrare a triunghiului cunoașterii (educație, cercetare și inovare);
- Măsuri insuficiente pentru asigurarea accesului la educație și formare pentru categoriile defavorizate;
- Insuficienta informare asupra posibilității de recunoaștere și validare a competențelor dobândite în alt context decât cel formal (la locul de muncă).

CALE 3.1, Raport final

Pasul 4 – Puncte comune și Diferențe – Cadrul Calificărilor

○ Puncte comune

- Inițierea ANC – prin conferirea atribuțiilor specifice CNFPA;
- Dezvoltarea CNC – Acord tripartit; CNFPA – prin program Phare multianual;
- Alte măsuri privind transparența calificărilor - Registrul Național al Calificărilor;
- Promovarea unei abordări bazate pe competențe și validarea competențelor dobândite în context non-formal/informal;
- Implementarea treptată a instrumentelor EUROPASS;
- Recunoașterea automată a documentelor dovedind calificarea dobândită în străinătate, în afara sistemului de învățământ, de cetățeni români / ai statelor UE / SEE, în diferite activități, inclusiv de construcții.

○ Diferențe

- CNC încă în proces de dezvoltare și implementare;
- 5 niveluri de calificări profesionale la nivel național, 8 la nivel european;
- Nedefinirea unor obiective și standarde clare și măsurabile privind calitatea FPC;
- Lipsa mecanismelor de anticipare a nevoilor de formare - insuficienta corelare a ofertei de FPC cu nevoile pieței muncii;
- Insuficiente măsuri de promovare a rolului/importanței FP în rândul angajatorilor/populației.

PARTENERI

CALE 3.1, Raport final

Pasul 4 – Puncte comune și Diferențe – Învățarea permanentă

PARTENERI

○ Puncte comune

- Programe de FP bazate pe competențe –sistemul de credite transferabile în FPC;
- Dezvoltarea CNC – Acord tripartit; CNFPA
- Adoptarea unei strategii de integrare a vârstnicilor în viața economico- socială;
- Recunoașterea / validarea rezultatelor învățării informale / non-formale, dobândite în țară / în străinătate;
- Adoptarea de măsuri de încurajare a participării la FPC a categoriilor dezavantajate ale populației (stimulente la angajare, pt. angajator / angajat);
- Dezvoltarea de proiecte și programe destinate dezvoltării resurselor umane, cu asistență financiară europeană (POSDRU 2007-2013).

○ Diferențe

- Lipsa unei abordări coerente și integrate, la nivel național, privind învățarea pe tot parcursul vieții;
- Neînstituirea măsurilor și formelor concrete de implementare a creditelor transferabile în FPC

CALE 3.1, Raport final

Pasul 4 – Puncte comune și Diferențe – dezvoltare durabilă

PARTENERI

○ Puncte comune

- *SNDD-SEDD, aceleași principale provocări:*
 - schimbările climatice;
 - transportul;
 - producția și consumul;
 - conservarea și gestionarea resurselor naturale;
 - sănătatea publică; incluziunea, demografia și migrația;
- *EFP obiectiv trans-sectorial de DD;*
 - până în 2013, DD - integrată transversal în toate programele de FP, inclusiv pt. construcții (pe 3 dimensiuni: socio-culturală, ambientală, FP prin competențe și proatitudini).
- *Instituirea indicatorilor (reperelor) de DD.*

○ Diferențe

- *Măsuri ineficiente de control al implementării strategiilor și planurilor de acțiune în domeniu;*
- *Apropierea de media UE la indicatorii de dezvoltare durabilă.*

CALE 3.1, Raport final

Pasul 4 – Puncte comune și Diferențe – Indicatorii formării

PARTENERI

○ Puncte comune

- Instituirea indicatorilor de evaluare a implementării strategiilor naționale de FP;
- Legalizarea obligativității efectuării cercetării statistice a FP, pe activități ec. (construcții);
- Adoptarea parțială a setului de indicatori de referință asociați asigurării calității FP - EQARF;
- Date disponibile (INS sau EUROSTAT) pt. calcularea câtorva dintre indicatorii europeni de monitorizare a implementării Strategiei Lisabona.

○ Diferențe

- Incompleta adoptare a setului de indicatori de referință recomandați de EQARF;
- Informații indisponibile / incomplete pentru determinarea tuturor indicatorilor de monitorizare a Strategiei Lisabona.

CALE 3.1, Raport final

Pasul 4 – Puncte comune – Calitatea în FPC (I)

PARTENERI

- Implicarea partenerilor sociali și a altor actori relevanți la stabilirea și implementarea principiilor și măsurilor de asigurare a calității;
- Dezvoltarea CNC – Acord tripartit; CNFPA – prin program Phare multianual
- Înființarea PNRAC în FP - GNAC, entitate fără personalitate juridică, cu rol consultativ, alcătuită din reprezentanți ai autorităților administrației publice de specialitate și, respectiv, ai celorlalți actori relevanți din sistemul de EFP
- Recunoașterea / validarea rezultatelor învățării informale / non-formale, dobândite în țară / în străinătate
- Adoptarea parțială a setului de indicatori de referință asociați asigurării calității FP - EQARF

CALE 3.1, Raport final

Pasul 4 – Puncte comune – Calitatea în FPC (II)

- Prezența ciclului calitativ recomandat de EQARF - planificare, implementare, evaluare și revizuire - în procesul de autorizare a centrelor de evaluare a competențelor dobândite în alte contexte de învățare decât cel formal;
- Autoevaluarea - parte a mecanismului de asigurare a calității în centrele de evaluare a competențelor dobândite în context non-formal / informal;
- Programe de FP bazate pe competențe –sistemul de credite transferabile în FPC;
- Dezvoltarea de proiecte și programe destinate dezvoltării resurselor umane, cu asistență financiară europeană (POSDRU 2007-2013), inclusiv pt. îmbunătățirea calității FPC.
- Elaborarea, de către GNAC, a unui ghid de bune practici instituționale în asigurarea și/sau evaluarea calității în educație și formare profesională.

PARTENERI

CALE 3.1, Raport final

Pasul 4 – Diferențe – Calitatea în FPC (I)

- *Lipsa unui cadru național unitar de asigurare a calității în sistemul de FP;*
- *Lipsa unei abordări a asigurării calității în FPC bazate pe ciclul calitativ recomandat de EQARF: planificare, implementare, evaluare și revizuire;*
- *Neinstituirea setului complet de referință de indicatori măsurabili de calitate privind intrările, contextul-procesul, ieșirile și efectele-rezultatele aferente FP;*
- *Existența unui sistem de asigurare a calității care pune accent pe intrări și nu pe rezultatele învățării;*
- *Neasigurarea unui acces larg la rezultatele evaluării în sistemul de FPC;*

PARTENERI

CALE 3.1, Raport final

Pasul 4 – Diferențe – Calitatea în FPC (II)

- Neasigurarea tuturor resurselor (umane) necesare asigurării calității în FPC;
- Lipsa *autoevaluării* ca parte a mecanismului de asigurare a calității la nivelul furnizorilor de FPC / sistemului de FP;
- Neprevăderea măsurilor și formelor concrete de implementare a sistemului de credite transferabile în FPC;
- Neînstituirea mecanismelor de anticipare a nevoilor de formare - insuficienta corelare a ofertei de FPC cu nevoile pieței muncii;
- Insuficiente măsuri de promovare a rolului/importanței FP în rândul angajatorilor / populației

PARTENERI

CALE 3.1, Raport final

Pasul 5 – Propuneri de armonizare (I)

PARTENERI

1. Reglementarea unitară, la nivel național și de sistem, a EFP, din perspectiva învățării pe tot parcursul vieții. Corelarea FPI cu FPC ar asigura continuitatea între ÎPT și FPC în sectorul de construcții;
2. Reglementarea integrată a FPC, în strânsă legătură cu ocuparea forței de muncă, mobilitatea lucrătorilor, dezvoltarea durabilă.
3. Asigurarea, prin prevederi legale specifice, a adecvării FPC la nevoile pieței muncii, prin reglementarea unor instrumente de anticipare / evaluare a nevoilor de formare profesională și instituirea obligativității utilizării lor.

Proiectul CALE are printre obiective și elaborarea unui astfel de instrument pentru sectorul de construcții – ca rezultat al activității 4 din Proiect

CALE 3.1, Raport final

Pasul 5 – Propuneri de armonizare (II)

PARTENERI

4. Legiferarea obligativității derulării de campanii de promovare a beneficiilor FPC la nivel național și sectorial.

Pentru sectorul de construcții, spre exemplu, prezentarea beneficiilor creșterii nivelului de calificare al forței de muncă – prin:

- *recunoașterea și validarea competențelor dobândite în context non-formal sau informal (pe șantier, la locul de muncă etc.);*
- dezvoltarea de *programe de ucenicie și mentorat* (ultimele cu cofinanțare din fonduri comunitare – Ordin MMFPS nr. 309/2009) pentru tinerii angajați;
- derularea *altor programe de formare profesională a propriilor angajați, cu asistență financiară comunitară* (prin POSDRU 2007-2013, Ordin MMFPS nr. 309/2009 etc.);
- *recunoașterea automată, în anumite condiții, a documentelor care dovedesc calificarea dobândită în străinătate, în context formal sau non-formal/informal de învățare*

ar putea atenua deficitul de personal calificat de pe piață, costurile și durata formării.

CALE 3.1, Raport final

Pasul 5 – Propuneri de armonizare (III)

5. În ce privește asigurarea calității în FPC, propunem:
- Reglementarea unui cadru național unitar de asigurare a calității în EFP;
 - Reglementarea asigurării calității în FPC bazate pe *ciclul calitativ* recomandat de EQARF: *planificare, implementare, evaluare și revizuire*;
 - *Instituirea setului complet de referință de indicatori măsurabili de calitate* privind intrările, contextul-procesul, ieșirile și efectele-rezultatele aferente educației și formării profesionale, în conformitatea cu recomandările EQF;
 - Elaborarea și publicarea *ghidurilor de implementare a mecanismelor de asigurare a calității* în sistemul de FPC.
 - Introducerea obligativității componentei de *autoevaluare* ca parte a mecanismului de asigurare a calității la nivelul furnizorilor de FPC / sistemului de EFP

PARTENERI

CALE 3.1, Raport final

Pasul 5 – Propuneri de armonizare (IV)

PARTENERI

- Alinierea la EQF, inclusiv prin adoptarea a *8 niveluri de calificare profesională, în loc de actualele 5*, și stabilirea echivalenței lor cu nivelurile educaționale ISCED;
- Pt. asigurarea unei distribuții geografice satisfăcătoare a ofertei de FP - *simplificarea procedurii de autorizare a dezmembrămintelor teritoriale ale furnizorilor* (filiale, sucursale, centre de formare, sedii secundare etc.), aceasta putându-se face prin completarea cu anumite documente a dosarului de autorizare al entității-mamă, nu prin întocmirea unui dosar de autorizare separat.
- *Autorizarea / acreditarea unitară, la nivel național, a programelor de formare profesională* – care ar conduce la creșterea relevanței calificărilor.
- *Introducerea unor precizări/clarificări terminologice*: definirea noțiunilor de autorizare și acreditare și a diferențelor dintre ele; definirea standardelor de pregătire profesională și a standardelor ocupaționale și explicarea diferențelor dintre ele.
- *Reducerea numărului și quantumului costurilor FP* – taxe de autorizare a furnizorilor de formare, taxe de examinare a cursanților etc. – pentru a facilita accesul nediscriminatoriu la formare profesională.

CALE 3.1, Raport final

Pasul 5 – Propuneri de armonizare (V)

PARTENERI

7. Reglementarea finanțării FPC – să aibă în vedere: identificarea unor surse credibile de finanțare și acordarea de stimulente pentru activitățile de FPC.

7.1.a) **Surse de finanțare** - propunem **constituirea unui fond special** de FPC, gestionat:

- **Fie în sistem bipartit (preferabil)**, de către partenerii sociali, **la nivel sectorial** - cum se întâmplă în Italia, în sectorul de construcții – a se vedea, e.g., Cassa Edile di Mutualità ed Assistenza di Milano, Lodi, Monza e Brianza . În sectorul național de construcții - *exemplu de bune practici* în acest sens: partenerii sociali din ramură administrează de 11 ani, în sistem bipartit, prin intermediul CSC fondul de protecție socială a salariaților din construcții-montaj.

Autoreglementarea sectorială - promovată și recunoscută la nivel european ca una din cele mai eficiente metode de gestionare a ramurilor economice. În spațiul comunitar, entitățile paritare au experiență de zeci de ani și acoperă diverse aspecte ale sectorului de construcții: FP, SSM, administrarea fondurilor de pensii ale salariaților din ramură, plata indemnizațiilor de concediu/primelor de vacanță ale lucrătorilor, diverse forme de protecție socială etc.

CALE 3.1, Raport final

Pasul 5 – Propuneri de armonizare (VI)

PARTENERI

- **Fie tripartit**, la nivel național - cum se întâmplă în Spania, prin Fundación Tripartita para la Formación en el Empleo – www.fundaciontripartita.org

7.1.b) Posibile **surse publice de finanțare**:

- alocarea unui procent mai mare din PIB,
- direcționarea către FPC a unei părți din contribuțiile la Fondul de șomaj și, respectiv,
- direcționarea către FPC a sumelor colectate la bugetul de stat din activitățile de FPC.

7.2 Stimulente - propunem menținerea celor instituite de OG 129/2000, cu următoarele amendamente: deductibilitatea - integrală sau în limita unui plafon - a cheltuielilor cu formarea profesională a angajaților să fie aplicabilă tuturor categoriilor de angajatori, persoane fizice sau juridice, indiferent de forma juridică de organizare

CALE 3.1, Raport final

Pasul 5 – Propuneri de armonizare (VII)

8. Instituirea mecanismelor și formelor concrete de implementare a sistemului de credite transferabile în FPC.
9. Legiferarea modalităților și a mecanismelor concrete de implementare a flexisecurității.
10. Reglementarea măsurilor necesare asigurării accesului la informații complete pentru măsurarea tuturor indicatorilor de monitorizare a progreselor în implementarea strategiei Lisabona.
11. Reglementarea și monitorizarea aplicării de măsuri concrete de integrare efectivă a triunghiului cunoașterii – educație, cercetare și inovare în sistemul de EFP.
12. Adoptarea unor măsuri eficiente și realiste de asigurare / stimulare a accesului și participării la educație și formare profesională a categoriilor de populație supuse riscului excluziunii economic și social.

Revizuirea periodică și/sau reînnoirea strategiilor în domeniu este necesară.

PARTENERI

CALE 3.1, raport final

PARTENERI

Va mulțumesc,

Andreea Iliescu – E.T.L

Casa Socială a Constructorilor

